

معاونت آموزش متوسطه

کارشناسی تکنولوژی و گروه های آموزشی

گروه آموزشی زبان و ادبیات فارسی دوره اول متوسطه

نگارش پایه هشتم

درس اول (پس از تفکر و طراحی نقشه ذهنی، بنویسیم)

مدرس: ولی کیانی پور

سال تحصیلی:

۱۳۹۹-۱۴۰۰

نگارش پایه هشتم

درس اوّل:

پس از تفکر و طراحی نقشه ذهنی، بنویسیم

چکیده درس اوّل:

مهندسی نوشتن:

مهندسی کردن به معنای چیزی را به طور دقیق، بررسی و اندازه گیری کردن است. نوشته (کتاب، مقاله، انشا)، ساختمانی دارد و نویسنده هم، مهندس و طراح نقشه این ساختمان (نوشته) است.

هر نوشته، پیش از خودنمایی بر پهنه کاغذ، در ذهن نویسنده، شکل می گیرد و طبقه بندی و تنظیم می شود. هر قدر این فرایند (طراحی و نقشه کشی، طبقه بندی ذهنی و نوشتن) کامل تر باشد، نوشته ما نظم و سامان بهتری خواهد داشت؛ بنابراین در مهندسی نوشتن، نقطه آغاز حرکت، «ذهن» است و خط پایان، تهیه پیش نویس نگارش در دفتر شماست.

طبقه بندی ذهن، گام اوّل در تهیه نقشه نوشتن است. این طبقه بندی، در حقیقت، ساختمان ذهن و نوشته ما را نشان می دهد.

نمایه طبقه بندی ذهن و نوشته

موضوع

بخش آغازین

بخش میانی

بخش پایانی

شیر تو شیر نویسی

حتماً شما ضرب المثل « شیر تو شیر شدن » را شنیده اید؛ این مثل زمانی به کار می رود که همه چیز قاطی و درهم بشود و کار از دست کاردان در برود. فکر می کنم حکایت زیر مثال خوش مزه ای برای این موضوع باشد.

همین که برنامه یک پزی تلویزیون شروع شد؛ خانم، فوراً شوهرش را که تندنویسی می دانست؛ صدا کرد و از او خواست که دستور پختن کیک را بنویسد.

شوهر که داشت با علاقه، به دستورهای ورزشی یک شبکه رادیویی گوش می داد، چشمش به تلویزیون، دستش به قلم و گوشش به رادیو، شروع به نوشتن کرد. اشکال اساسی این بود که دستورهای پخت کیک، با دستورهای ورزشی قاطی می شد. لذا وقتی تندنویس، آن دستورات را نوشت و به خانم تقدیم کرد، خانم این طور خواند:

به شماره یک، دست ها روی شکم، یک پیاله آرد، روی شانه قرار دهید، مقداری کشمش بریزید به طوری که پاشنه پا، روی آن قرار گیرد. همین که رنگ کشمش تغییر کرد، یک پا را بلند کنید و مقدار آب را بیشتر کنید به طوری که تا زانویتان بیاید.

حالا یک الک خیلی ریز را روی شکم گذاشته، پاها را جمع نموده و با شماره پنج، بریزید. به پشت بخوابید و با شکمتان در میان زرده تخم مرغ به چپ و راست بغلتید تا زرده تخم مرغ به بدن شما برسد. هرچه بیشتر، روغن مالی شوید، اثر این حرکت، بیشتر نمایان می شود.

کاملاً سرتان را خم کنید و سعی کنید که دست هایتان روی آتش بماند؛ بعد به شماره سه، دست ها را بلند کنید. بگذارید سرد شود. آن گاه، هر دو دست را از آرنج بیندازید و روی کیک بمالید.

سر را به طرف جلو برده، روی آتش، یک چرخ بدهید؛ بعد آن را به عقب خم کرده، سرپوش، رویش بگذارید که دم کند. بعد سر را به شماره چهار، قطعه قطعه، بریده با حوله خشک کنید، در بشقاب چیده، به مهمان تعارف کنید.

حالا فکر می کنید، کیکی را که خانم خانه با این دستور پزد، چه مزه ای می دهد؟ شور است؟ ترش است؟ شیرین است؟ سفت و تپلی است و یا شل و کشیده؟ باید خورد تا قضاوت کرد.

ابوالقاسم حالت، با کاهشی و ویرایش

فعّالیت نگارشی «۱»

۱. نوشته زیر با چاشنی طنز نوشته شده است. این نوشته را بخوانید و ساختمان آن را مشخص کنید.

موضوع

بخش
آغازین

ضرورت بازنویسی

معمولاً آثار نویسندگان بزرگ، چند بار پیش نویس می شوند و نویسندگان هم تأیید می کنند که پیش نویس اول، لازم نیست حتماً بی نقص باشد.

بخش
میانی

بسیاری از نویسندگان خیلی رُک
اکثر نویسندگان در دو حالت متفاوت، کار می کنند:
حالت خلاق:
حالت ویرایشی:
خشکی قلم و ناتوانی در نوشتن،
به خودتان اجازه دهید،

بخش
پایانی

پس اولین کاری که به عنوان یک نویسنده، انجام می دهید، باید این باشد که به خودتان اجازه نوشتن یک پیش نویس اولیه را بدهید.

فَعَالِيَّت نِگارشی «۲»

۲. اکنون پس از انتخاب موضوع دلخواه، سفر نوشتن را آغاز کنید. با توجّه به نقشه نوشتن که در درس آموختید، به سمت مقصد حرکت کنید.

متن تولید شده دانش آموز

فَعَالِيَّتِ نِگارشی «۳»

۳. نوشته هایی را که دانش آموزان (از تمرین ۲) در کلاس می خوانند؛ بر پایه معیارهای زیر بررسی و نقد کنید.

سنجه های ارزیابی:

- (۱) داشتن پیش نویس (داشتن نگاشتِ اوّل)؛
- (۲) داشتن پاک نویس (رعایت نشانه های نگارشی، نداشتن غلط املائی، توجه به درست نویسی و حاشیه گذاری)؛
- (۳) رعایت طبقه بندی ذهن و نوشته (آغاز، میانه و پایان)؛
- (۴) شیوه خواندن.

نتیجه دآوری دانش آموز

درست نویسی

* بخش درست نویسی با هدف آشنایی و آموزش هنجارهای نوشتن در زبان فارسی معیار، در ساختمان کتاب گنجانده شده است.

* او، گاهی، به سفر می رود.

* او، گاهاً، به سفر می رود.

جملهٔ اوّل، درست است؛ زیرا تنوین نشانهٔ ویژهٔ کلمات عربی است. واژه های فارسی(دوم، ناچار) نیازی به این نشانه ندارند. به کارگیری این نشانه برای واژه های فارسی و غیرعربی، روا نیست.

جمله های زیر را ویرایش کنید:

این موضوع را تلفناً به دوستم گفتم.

این موضوع را تلفنی به دوستم گفتم.

برای حفظ میهن جاناً و مالاً باید تلاش کرد.

برای حفظ میهن جانی و مالی باید تلاش کرد.

تصویر نویسی (انشای آزاد)

* یکی از دو تصویر زیر را انتخاب کنید و درباره آن بنویسید. پس از اینکه نوشته تان را در کلاس خواندید، دوستان شما باید تشخیص دهند که انشای شما، مربوط به کدام تصویر است.

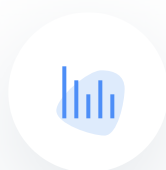

سلامت و شاداب باشید!

اپلیکیشن درسی همیار

برنامه رایگان درسی همیار

تمام پایه ها

جواب کتاب ، تدریس و نمونه سوال

همیشه رایگان

برنامه همیار کاملا رایگان میباشد